

اهمیت مقاله منتشره در نیویورک تایمز و سئوالاتی که در این ارتباط مطرح است!

طرح کودتای ۲۸ مرداد در ج.ا.دنبال می شود

در اوج گمانه زنی ها پیرامون تحرکات مافیای اقتصادی-سیاسی جمهوری اسلامی برای سازمان دادن یورش جدید به جنبش مردم و در حالیکه مطبوعات داخل کشور این یورش را نوعی خیز برداشتن برای کودتا ارزیابی کردند، روزنامه نیویورک تایمز متن سندی را در ارتباط با کودتای ۲۸ مرداد منتشر کرد. انتشار به ظاهر غیر مترقبه این سند در یکی از روزنامه های سخنگوی کارتل های نفتی آمریکا، سئوالات متعددی را پیرامون انگیزه انتشار این سند مطرح ساخت، آنچه منتشر شد یکی از مهم ترین بخش های طرح کودتای ۲۸ مرداد، یعنی تدارک تشنج در کشور، ناتوان ساختن دولت مصدق، سپردن نقش مهمی برای ایجاد تشنج به مدیر یکی از روزنامه های آن دوران، شناسایی آن دسته از فرماندهان نظامی که آمادگی عملیات کودتائی را داشتند و نقش اولیه انگلستان برای کودتا است.

تشابه آنچه در این سند ذکر شده، با آنچه که اکنون در جمهوری اسلامی و علیه دولت خاتمی و جنبش مردم می گذرد، آنچنان بود که حتی برخی مطبوعات داخل کشور نیز بخش هایی از آن را - گرچه تحریف شده - منتشر کردند.

بسیاری از مسائل مطرح شده در این سند، پیشتر و در گزارش های مختلف پیرامون کودتای ۲۸ مرداد منتشر شده است و یا حتی بصورت اسناد کودتای ۲۸ مرداد در کتاب های تاریخ به ثبت رسیده است. بنا بر همین واقعیت است که مهمترین سوال پیرامون این سند، همانا دلیل انتخاب لحظه کنونی و بدون هیچ مناسبتی - جز وقایع در حال اجرا در ایران - برای انتشار آن در روزنامه "نیویورک تایمز" است! نحوه انتشار آن نیز قابل توجه است: سند از سوی وزارت خارجه و یا دیگر ارگان های رسمی دولت آمریکا منتشر نشده، بلکه بنام طراح اولیه کودتای ۲۸ مرداد و بعنوان برگزیده شده از زوی یادداشت های وی انتشار یافته است!!

مجموعه این مسائل، با توجه به رویدادهای کودتائی در جمهوری اسلامی، این سئوالات را در برخی محافل مطرح ساخته است:

سؤال:

* آیا آمریکا اطلاع خاصی از کودتا و کودتاچیان در جمهوری اسلامی دارد؟
* برخی رقابت های اقتصادی بین انگلستان و آمریکا موجب این افشاگری شده است؟

* دولت آمریکا، با انتشار این سند، می خواهد، مردم ایران را در غفلت نگهدارد و اینطور تلقین کند که با کودتای انگلیسی ها در جمهوری اسلامی موافق نیست؟

* آیا دولت آمریکا از اینکه ابتکار عمل را در کودتا علیه دولت خاتمی در دست ندارد، نمی خواهد دنبال رو انگلستان شود؟

* این بخش از سند که انگلستان طراح کودتای ۲۸ مرداد بود و در نیمه راه آمریکا را در جریان گذاشت و با خود همراه کرد، به معنای آنست، که انگلستان در حال دنبال کردن طرح های کودتائی است و در نیمه راه آمریکا را در جریان گذاشته و آنها ناخرسندند؟

* آیا آمریکا به انتشار این سند ناخرسندی خود را از نفوذ سطح بالای انگلستان در جمهوری اسلامی و در میان روحانیون حکومتی نشان داده است؟

* حزب دمکرات آمریکا، در گرما گرم کارزار انتخاباتی با حزب جمهوریخواه، با عملیاتی از این نوع در جمهوری اسلامی که نتیجه آن می تواند تبدیل به حربه ای تبلیغاتی در دست حریف شود مخالف است؟

* آیا آمریکا با انتشار این سند، خود را دایه دلسوزتر از مادر نشان داده تا راه را برای دخالت مستقیم خود در امور داخلی ایران زیر پوشش دفاع از رای و انتخاب مردم هفوار کند؟

* نیویورک تایمز با انتشار این سند، خواسته است دست محافل صهیونیستی طرفدار براندازی جمهوری اسلامی در سنای آمریکا و محافل طرفدار کودتا در حزب جمهوریخواه و کارگزاران آنها را در جمهوری اسلامی را افشاء کند؟

شاید کسانی در هر یک از این سئوالات بخشی از واقعیات امروز ایران و یا رقابت های بین المللی را ببینند، اما آنچه در ارتباط با انتشار این سند محتمل تر بنظر می رسد پیشدستی آمریکا برای فراهم ساختن زمینه شانه خالی کردن از زیر بار عوارض بعدی شکست عملیات کودتائی در جمهوری اسلامی و افشای اسناد مربوط به آن است! امری که می تواند نوعی تقسیم ماموریت بین انگلستان و آمریکا باشد.

امریکائی که ماجراجویانه ترین طرح های کودتائی علیه انقلاب ۵۷ ایران را در بی زمینه ترین لحظات تباریح جمهوری اسلامی دنبال کرده، نمی تواند شریک هر دولت کودتائی در ایران و یاور انگلستان در بلشونسی نباشد که شکست خوردگان انتخابات بوجود آورده اند و در ضعیف ترین موقعیت حاضر به هرگونه معامله ای اند. کودتای طیبس و کودتای نوژه دو نمونه تاریخی در این ارتباط است.

بنابراین، آنچه محتمل تر از سئوالات بالا و پاسخ های آنها بنظر می رسد آنست که دولت آمریکا، نگران شکست طرح های کودتائی و برای پیشگیری از تشدید خشم و نفرت عمومی مردم پس از چنین عملیاتی، بصورت تبلیغاتی خواسته است خود را برکنار از طرح های کودتائی نشان بدهد، تا بعدا بتواند مستقیما در امور داخلی ایران مداخله کند.

صرفنظر از اینکه آمریکا چه اندیشه ای برای توجیه عملیات کودتائی مشترک با انگلستان در ایران داشته و یا نداشته باشد، یک نکته در ارتباط با انتشار این سند قطعی است و آن اینکه آنچه اکنون در ایران و از سوی مافیای سیاسی-اقتصادی جمهوری اسلامی انجام می شود، تقلیدی است از طرح های کودتائی منجر به سقوط دولت دکتر محمد مصدق و حامیان و طراحان اصلی آن نیز جز آمریکا و انگلیس نیستند.

با قبول این واقعیت، باید بدنبال مجریان داخلی طرح کیسی برداری شده از کودتای ۲۸ مرداد در جمهوری اسلامی بود و با دقت روی خط به خط سند منتشر شده، برای این سئوالات پاسخ یافت:

سؤال:

* آن مدیر مطبوعاتی که در جریان کودتای ۲۸ مرداد، مطابق مندرجات همین سند از سازمان اطلاعات مرکزی آمریکا "سیا" پول دریافت داشت، تا بزرگترین تنش ها و تشنجات اجتماعی را بوجود آورد و راه کودتا را هموار کند و نامش در سند حذف شده، کسی نیست جز "میراشرفی"، مدیر روزنامه "آتش" که بعد از کودتا به یکی از بزرگترین سرمایه داران اصفهان تبدیل شد. این نقش امروز در جمهوری اسلامی به روزنامه "کیهان" و شخص "حسین شریعتمداری" سپرده شده است؟

* فرماندهانی که لیاقت کودتا را مطابق همین سند و در ماه های آستانه کودتای ۲۸ مرداد از خود نشان دادند و به داخل سفارت آمریکا خزیدند، امروز در قالب فرماندهان سپاه پاسداران که با صدور بیانیه سعی می کنند خود را لایق اعتماد و سپرده ماموریت کودتا نشان می دهند، واگذار نشده است؟

* آن روحانی که مطابق همین سند از سوی سازمان اطلاعات مرکزی آمریکا و سازمان اطلاعاتی-جاسوسی انگلستان ماموریت یافت تا به تم رفتن و محافل مذهبی را به دفاع از کبان اسلام و مقابله با کمونیسم تحریک کند در سند نامش ذکر نشده است، گرچه همگان می دانند نام او حجت الاسلام فلسفی بود. این ماموریت اکنون در جمهوری اسلامی و با کیسی برداری از طرح کودتای ۲۸ مرداد به آیت الله مصباح یزدی واگذار شده است؟ و او با این ماموریت از سفر اخیرش به لندن بازنگشته است؟

* سازمان اطلاعات مرکزی آمریکا "سیا" عده ای را با پرداخت دلار استخدام کرد تا بنام توده ای، بسب منفجر کنند، خواهان جمهوری دمکراتیک شوند، روحانیون را تهدید به سربریدن کنند. این نکته ایست که آیت الله طالقانی

این کودتا تخصص داد. هدف این بود که دولت جدیدی برای رسیدن به توافق عادلانه بر سر قیمت نفت بر سر کار بیاید و ضمناً بتواند حزب کمونیست آنجا را بشدت سرکوب کند.

همه چیز آماده بود جز خود شاه که همواره بی‌دل و جرات بود، از تحریک انگلیس‌ها بشکل بیمارگونه‌ای می‌ترسید و با خانواده‌اش، خصوصاً پرنسس اشرف که زن نیرومند و حيله‌گری بود نیز اختلاف داشت.

ماه مه ۱۹۵۳ سازمان "سیا" ویلبر را روانه قبرس کرد تا در آنجا با "نورمن داری بی‌شایر"، دبیر بخش ایران انتلیجنس سرویس برای ریختن طرح کودتا مذاکره کند. برای آرام کردن شاه، به او گفته شد که مسئله نفت درجه دوم اهمیت است. پیرامون مسائل حساس بحث شد. انگلیسی‌ها برادران رشیدیان را بعنوان عوامل خود معرفی کردند، ولی امریکائی‌ها در مورد مهره‌های اصلی خود به انگلیسی‌ها راست نگفتند و هویت آنها را مخفی نگاهداشتند. کرمیت روزولت، مسئول کلی بخش خاور نزدیک و افریقای سازمان سیا برای هدایت نقشه کودتا به تهران رفت. شاه در تردید بود. طرح اینگونه بود که زمانی که "سیا" اغتشاشات عمومی را سازمان می‌دهد و کشور به سوی هرج و مرج سوق داده می‌شود، شاه می‌بایست با صدور فرامینی مصدق را عزل و زاهدی را بجای او بنشانند.

سازمان "سیا" موقعیتی برای شاه ایجاد کرد که امضاء کردن یا امضاء نکردن برایش یکسان بود. بدین ترتیب از خواهرش کمک خواست. اشرف روانه ایران شد و از جمله به برادرش گفت که "شوارتسکف" نیز به گروه کودتا پیوسته است. همچنین اسدا لله رشیدیان نیز به شاه گفت ...

در اوائل ماه اوت سیا بر فعالیت‌های خود افزود. مامورین ایرانی عضو سیا که خود را عضو حزب کمونیست توده معرفی می‌کردند، شروع به تهدید رهبران مذهبی کردند که در صورت مخالفت با مصدق با انتقام رویرو خواهند شد. هدف آن بود که احساسات ضد کمونیستی (توده‌ای) در محافل مذهبی تحریک شود. لاقائل خانه یکی از مسلمانان سرشناس توسط عوامل سازمان سیا که خود را توده‌ای جا زده بود، با بمب منفجر شد. صاحب امتیاز یکی از روزنامه‌های معتبر (برای پیوستن به تبلیغ تشنج) ۴۵ هزار دلار قرض دریافت کرد.

مصدق که توطئه را احساس کرده بود، در ۴ اوت دست به یک همه پرسی زد. شاه، بالاخره در ۱۳ اوت فرمان کودتا را امضاء کرد. کودتا دو روز بعد، یعنی در ۱۵ اوت شروع شد، اما بدلیل بی‌میلانی یکی از افسران متوقف ماند.

دکتر ویلبر معتقد است که حتی در اینصورت هم اگر بی‌لیاقتی مجریان طرح نبود همان روز شاید کودتا با موفقیت انجام می‌شد. شاه به بغداد گریخت و تعدادی از کودتاگران دستگیر شدند. رادیو ایران اعلام کرد که کودتا شکست خورده است. مصدق با خیالی آسوده نیروهای ارتش را به سرپایزخانه‌ها فراخواند.

سیا، زاهدی و دیگر رهبران کلیدی خود را بطور مخفیانه به درون سفارت آورد تا یک شورای جنگی تشکیل شود. آنها را کف ماشین‌ها می‌خوابانند و به درون سفارت می‌برند. تصمیم براین شد که یک ضد حمله در ۱۹ اوت آغاز شود.

یک روحانی سرشناس از تهران به قم اعزام شد تا علماً را به جنگ مقدس علیه کمونیسم بشوراند. افسران ارتش با برکه‌های جعلی ماموریت که توسط سیا تهیه شده بود، به پادگان‌های مختلف اعزام شدند تا فرماندهان دیگر را به پیوستن به خود ترغیب کنند. کمیته مرکزی حزب کمونیست توده در یک اطلاعیه کودتا را در یک توطئه انگلیسی-امریکائی اعلام کرد.

بسرانجام موقعیت فراهم شد. کرمیت روزولت زاهدی را از مخفیگاهش بیرون آورد و صبح روز ۱۹ اوت چندین روزنامه چاپ تهران فرمان شاه را چاپ کردند. یک روزنامه نگار که از مهره‌های مهم سیا در ایران بود، جمعیتی را که به طرفداری از شاه گرد آمده بودند به سوی پارلمان رهبری کرد. به تحریک وی، گروهی که تحت رهبریش بودند به طرفداری از شاه روزنامه متعلق به وزیر خارجه مصدق را آتش زدند. مامور دیگری از "سیا" گروه دیگری را به حرکت درآورد و دفاتر روزنامه‌های طرفدار حزب توده را به آتش کشیدند. افراد عضو گارد شاهنشاهی که لباس شخصی به تن کرده بودند به خیابان‌ها ریختند و با کامیون و خودروها شهر را ترقق کردند. جوالی ظهر مرکز تلگراف سقوط کرد. بعد از مختصر تیراندازی ستاد پلیس و وزارت خارجه ایران تسخیر شد. گرفتن رادیو تهران مهمترین پیروزی بود، زیرا از این طریق صدای کودتاچیان برای سراسر ایران پخش شد.

اتحاد شوروی کاملاً غافلگیر شده بود. رادیو مسکو در همان لحظات پیشروی کودتا، از شکست توطئه کودتا خبر پخش می‌کرد. حتی "سیا" هم باندازه مسکو از سیر حوادث تعجب زده بود.

نیز در همان چند نماز جمعه‌ای که بعد از انقلاب در دانشگاه تهران خواند با صراحت فاش ساخت. حال در جریان رویدادهای کودتائی امروز در جمهوری اسلامی باید به این سوال پاسخ داد: کسانی که بعنوان دفاع از ارزش‌های اسلامی قتل و جنایت می‌کنند، بمب منفجر می‌کنند و آدم می‌کشند و در نقش دوآتشه‌ترین طرفدار ارزش‌های اسلامی وارد میدان شده‌اند، نقش همان توده‌ای‌های دو آتشه‌ای را در زمان مصدق ایفاء نمی‌کنند که اصلاً توده‌ای نبودند و با دلار و ماموریت امریکا در این نقش ظاهر شده بودند؟

* آزادی سازی قاتلین قتل‌های سیاسی-حکومتی و دلجوئی از آنها، دقیقاً کپی برداری از همان طرح نجات ژنرال‌ها و مامورین امریکا و انگلیس برای کودتا در زمان مصدق نیستند که امروز بجای برده شدن به سفارت امریکا، به داخل خانه‌های تیمسی نیروهای انتظامی و حفاظت اطلاعات سپاه پاسداران منتقل می‌شوند تا بموقع خود دوباره وارد میدان شوند؟

ارزش و اعتبار سندی که نیویورک تایمز منتشر کرده و ما قسمت‌های اساسی آن را از متن انگلیسی ترجمه و در زیر می‌آوریم در بیافتن پاسخ به سوالات بالا و درک عمیق از چرایی و چگونگی رویدادهای ضد ملی اخیر در ایران است!

این سند بدقت از انگلیسی به فارسی برگردانده شد، زیرا برخی روزنامه‌های چاپ ایران، نظیر فتح، یا از سر بی‌دقتی و یا همچنان اسیر توده‌ای ستیزی کوری که ضربات بزرگی به انقلاب بهمن ۵۷ زد، متن استخدام عده‌ای مامور، بنام توده‌ای و ایجاد انفجار و تهدید روحانیون را بدون ذکر استخدام آنها از سوی سازمان جاسوسی و اطلاعاتی انگلیس و امریکا چاپ کردند. این نوع بی‌دقتی‌ها، عملاً موجب در سایه قرار گرفتن نقش طرفداران دو آتشه و کودتاچی اسلام ناب محمدی و ارزش‌های اسلامی در جمهوری اسلامی می‌شود که معلوم نیست کدامیک از رهبران آنها برای پیشبرد اهداف کودتائی استخدام شده‌اند!!

نیویورک تایمز در شماره ۱۶ آوریل خود

می نویسد:

نزدیک به ۵ دهه نقش امریکا در کودتای نظامی که نخست وزیر منتخب ایران را سرنگون ساخت از دیدگان پنهان بوده است. دولت امریکا در این مورد سکوت اختیار کرده بود، تا اینکه یک کپی از تاریخ پنهان کودتا بالاخره بدست ما رسید. این سند حوادث پشت پرده این کودتا و واقعه مهم تاریخی را بر ملا می‌سازد. از آن جمله اینکه مامورین اطلاعاتی انگلستان نقش کلیدی در طراحی و اجرای کودتا بازی کردند.

البته سازمان "سیا" اعلام کرده است که اسناد آن دوره از بین رفته است، معیناً سند فوق‌الذکر، سندی بود که نوشته طراح اصلی کودتای نظامی، یعنی دکتر "دونالد ویلبر"، متخصص معماری ایران می‌باشد. نام عملیات "آزاکس" بود. طبق این سند، ماموران "سیا" بشکل مستقیم با افسران کودتاگر در ارتباط بودند. آنها جانشین مصدق را تعیین کردند، فرستادگانی را بمنظور روحیه دادن به شاه ایران گسیل داشتند و کارزار بمب گذاری توسط ماموران ایرانی که خود را بعنوان اعضای حزب کمونیست توده جا زده بودند، به راه انداختند.

دو روز بعد از کودتا، سازمان "سیا" مبلغ ۵ میلیون دلار به حساب دولت برای تحکیم پایه‌های کودتا واریز کرد.

...

ابتدا گوشه‌هایی از خاطرات دکتر ویلبر در سال ۱۹۸۶. با سانسور بسیار منتشر شد. وی در این خاطرات عنوان کرد که این کودتا با تسام کودتاها دیگر "سیا" تفاوت داشت، زیرا "سیا" اغتشاشات گسترده‌ای را قبل از کودتا به راه انداخته بود که مردم را وادار به عدم امنیت و حمایت از شاه یکی را انتخاب کنند. بدین خاطر سرنگونی دولت مصدق مورد حمایت انتشار زیادی بود!

ریشه‌ها

در نوامبر و دسامبر ۱۹۵۲ ماموران اطلاعاتی انگلستان، همکاران امریکائی خود را دعوت به همکاری مشترک برای ساقط کردن دولت مصدق کردند که باعث حیرت امریکائی‌ها شد. معیناً به انگلیسی‌ها گفتند که راجع به آن فکر خواهند کرد.

در ماه مارس همان سال یک ژنرال ایرانی برای انجام یک کودتا با سفارت امریکا تماس گرفت. دولت اینزهاور یک میلیون دلار توسط "دالاس" به